

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând cererea de revizuire depusă de Liliana Andriaș,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
depusă de Liliana Andriaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire
la contestarea actului administrativ,
împotriva hotărârii din 27 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2014, Liliana Andriaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 8/1 din 14 ianuarie 2014 cu privire la soluționarea chestiunii legate de posturile de judecător ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, în partea respingerii cererii judecătorului Liliana Andriaș de a fi propusă repetat Președintelui Republicii Moldova pentru numirea prin transfer la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, și propunerii eliberării din funcție a judecătorului Liliana Andriaș în baza art. 21 din Legea privind organizarea judecătorească și art. 26 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1415-III din 11 septembrie 2003, a fost numită în funcția de judecător pentru un termen de 5 ani la Judecătoria Economică de Circumscripție.

Ulterior, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1862-IV din 30 septembrie 2008 reclamanta a fost confirmată în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Conform Legii nr. 29 din 26 martie 2012 privind modificarea și completarea unor acte legislative, Judecătoria Economică de Circumscripție a fost redenumită

în Judecătoria Comercială de Circumscripție, competența căreia a fost substanțial restrânsă, fapt ce a implicat micșorarea volumului de lucru în această instanță.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 364/20 din 11 iunie 2012, de rând cu alți judecători ai Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, a fost desemnată pentru examinarea dosarelor civile, comerciale și administrative în Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

La 05 iulie 2012, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 153 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, printre care Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Conform prevederilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, în redacția Legii nr. 153 din 05 iulie 2012, instanțele judecătorești se asigură cu numărul necesar de judecători, precum și cu numărul necesar de personal în condițiile prezentei legi și ale hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii.

Totodată, potrivit art. 20 alin. (5) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, expus în redacția Legii nr. 153 din 05 iulie 2012, în cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești, judecătorul este transferat, cu consințământul lui, în temeiul legii, la altă instanță judecătorească. Dacă refuză transferul la altă instanță, judecătorul are dreptul la demisie în condițiile art. 26.

Afirmă reclamanta că, în scopul implementării prevederilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și, art. 20 alin. (5) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, la 16 octombrie 2012, Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat Regulamentul privind criteriile și procedura transferului judecătorilor în cazul redistribuirii posturilor de judecător, reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești.

De asemenea, Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, a fost completată cu art. 20/1 prin care s-a reglementat transferul judecătorilor pe termen limitat în alte instanțe.

Astfel, în temeiul art. 21 alin. (3) din Legea nr. 514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, prin hotărârea nr. 307/12 din 02 aprilie 2013, Consiliul Superior al Magistraturii a dispus micșorarea numărului de judecători la Judecătoria Comercială de Circumscripție cu 7 unități și suplimentarea numărului de judecători în unele judecătoria de drept comun, inclusiv la Judecătoria Centru, mun. Chișinău cu 6 unități.

Invocă reclamanta că în hotărârea respectivă, conform prevederilor art. 20 alin. (5) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, s-a menționat că judecătorilor Judecătoriei Comerciale de Circumscripție li se propune transferul în funcțiile vacante de judecător în instanțele de drept comun din mun. Chișinău, în modul stabilit de lege și conform criteriilor specificate în Regulamentul privind procedura transferului judecătorilor în cazul redistribuirii posturilor de judecător, reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești.

Prin hotărârea nr. 85/4 din 29 ianuarie 2013, Consiliul Superior al Magistraturii, în temeiul art. 20¹ alin. (3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, a dispus transferarea reclamantei pentru o perioadă de 6 luni pentru examinarea cauzelor de drept comun la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Mai menționează reclamanta că din momentul numirii în funcție și până în prezent, pe durata de 10 ani de activitate în calitate de judecător, nu a comis niciuna din abaterile disciplinare specificate la art. 22 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, nu a fost niciodată atrasă la răspundere disciplinară.

La 07 iunie 2013, reclamanta a depus cerere de transfer permanent în funcția de judecător la Judecătoria Centru, mun. Chișinău. Astfel, la 11 iunie 2013, prin hotărârea nr. 469/19 Consiliul Superior al Magistraturii a înaintat Președintelui Republicii Moldova propunerea de a transfera 3 judecători ai Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, printre care și reclamanta, în funcția de judecători la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

La 26 iulie 2013, Președintele Republicii Moldova a decis să respingă propunerea privind numirea prin transfer a 3 judecători din Judecătoria Comercială de Circumscripție, printre care și reclamanta, în funcția de judecători la Judecătoria Centru, mun. Chișinău pe motiv că Serviciul de Informații și Securitate dispune de informații în privința candidaturilor propuse, ce denotă indicii sau elementele identificatorii ale factorilor de risc specificați în art. 4 lit. a) din Legea nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice - aspecte ce atestă necorespunderea prevederilor art. 6, art. 8 alin. (1) și art. 15 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Indică că în refuzul Președintelui Republicii Moldova din 26 iulie 2013, recepționat de Consiliul Superior al Magistraturii la 02 august 2013, nu sunt specificate activitățile contrare intereselor funcției publice sau situațiile care provoacă conflict de interese în care ar fi fost sau ar putea fi implicată reclamanta, ci doar se menționează că datele indicate în Sesizarea Serviciului de Informații și Securitate ridică problema integrității judecătorilor propuși pentru a fi numiți în funcție prin transfer și trezesc suspiciuni rezonabile privind hotărârile pronunțate de către acești judecători. Totodată, Președintele Republicii Moldova a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii să inițieze verificarea suplimentară a candidaturilor propuse.

Astfel, la 06 august 2013, Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat hotărârea nr. 589/24 „Cu privire la informația Președintelui Republicii Moldova referitor la refuzul transferării unor judecători în alte instanțe judecătorești”, prin care a dispus de a lua act de informația Președintelui Republicii Moldova privind refuzul de numire prin transfer a judecătorilor Alexandru Rotari, Serghei Namașco și Liliana Andriaș; a împuternici inspecția judiciară să investigheze motivele expuse în informația Președintelui Republicii Moldova de refuz în numire; a iniția procedura de verificare suplimentară în privința judecătorilor Judecătoriei Comerciale de Circumscripție Alexandru Rotari, Serghei Namașco și Liliana Andriaș.

În temeiul hotărârii Consiliul Superior al Magistraturii nr. 589/24 din 06 august 2013, Serviciul de Informație și Securitate a efectuat verificarea suplimentară a reclamantei și a întocmit avizul consultativ din 07 noiembrie 2013, comunicat ultimei la 06 decembrie 2013.

Din motiv că avizul consultativ cuprinde în exclusivitate doar informații neveridice și aprecieri care nu țin de competența Serviciului de Informație și Securitate, la 02 ianuarie 2014, reclamanta a contestat avizul respectiv în ordinea prevăzută de Legea contenciosului administrativ.

Menționează reclamanta că până la momentul de față, Serviciul de Informație și Securitate nu a răspuns la cererea prealabilă. La fel, reclamanta a prezentat și Inspecției Judiciare explicațiile și probele care combat informația eronată invocată în avizul consultativ întocmit de Serviciul de Informație și Securitate. Susține că pentru 14 ianuarie 2014, a fost convocată ședința Consiliului Superior al Magistraturii, în agenda ședinței fiind inclus pct. 7 „Cu privire la soluționarea chestiunii legate de posturile de judecător ale Judecătoria Comerciale de Circumscripție.

În cadrul ședinței respective, la care a participat și reclamanta, membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Tatiana Răducanu a prezentat un raport succint referitor la situația judecătorilor din Judecătoria Comercială de Circumscripție, ca urmare a reducerii numărului de unități de judecători.

Totodată, Președintele interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, Dumitru Visternicean a menționat că problema în discuție este de ordin organizatoric, deoarece conform bugetului anual prevăzut pentru 2014, salariul judecătorilor, care continuă să activeze, nu este prevăzut nici de bugetul instanțelor de fond unde aceștia activează de facto, nici în bugetul Judecătoria Comerciale de Circumscripție.

După precizarea dacă judecătorii care au depus cereri de transferare le susțin în continuare, Consiliul Superior al Magistraturii, fără a pune în dezbatere careva aspecte legate de cererile respective, fără a cerceta careva materiale, fără a examina nota informativă pe marginea executării hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 589/24 din 06 august 2013, întocmită de Inspecția Judiciară, cât și explicațiile vis-a-vis de conținutul avizului SIS, s-a retras în deliberare.

Ulterior, Președintele interimar al Consiliului Superior al Magistraturii a comunicat celor prezenți că în rezultatul votării Consiliul a hotărât a respinge cererile judecătorilor Judecătoria Comerciale de Circumscripție Liliana Andriaș, Alexandru Rotari și Serghei Namașco de a fi propuși repetat Președintelui Republicii Moldova pentru numire prin transfer la Judecătoria Centru, mun. Chișinău și a propus judecătorilor în cauză să manifeste inițiativă de a demisiona din funcția deținută în legătură cu reorganizarea.

Deși reclamanta a declarat că nu este gata să se expună în privința demisiei, deoarece hotărârea Consiliului poate fi contestată, Consiliul Superior al Magistraturii, în lipsa cererii de demisie din partea sa, a hotărât, cu votul majoritar, a propune Președintelui Republicii Moldova eliberarea din funcție a judecătorilor Liliana Andriaș, Alexandru Rotari și Serghei Namașco în baza art. 21 din Legea privind organizarea judecătorească și art. 26 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Conform art. 26 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorul are dreptul la demisie prin depunerea cererii de demisie, inclusiv în cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești.

A invocat reclamanta că la 07 iunie 2013 a depus cerere de a fi transferată la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, cerere de demisie în condițiile art.26 alin.(2) al Legii cu privire la statutul judecătorului nu a depus, iar Consiliul Superior al Magistraturii în mod arbitrar și contrar prevederilor legale a decis de a propune Președintelui Republicii Moldova eliberarea sa din funcția de judecător în temeiul art.26 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

A mai menționat că, informația Președintelui Republicii Moldova și a Serviciului de Informații și Securitate pe baza cărora și-a motivat soluția Consiliul Superior al Magistraturii, nu au fost puse în discuție în cadrul ședinței Consiliului Superior al Magistraturii, fiind încălcate prevederile art.14 și 15 din Legea nr. 271- XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și candidaților la funcții publice. Susține că întru executarea hotărârii CSM din 06 august 2013, Inspekția judiciară de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, la 13 ianuarie 2014 a prezentat CSM nota informativă pe marginea executării hotărârii CSM nr.589/24 din 06 august 2013, iar dînsa a prezentat explicații pe marginea concluziilor expuse în avizul SIS cu anexarea actelor justificative, care însă nu au fost aduse la cunoștință din timp tuturor membrilor CSM, nu au fost puse în discuție publică la ședința de membrii Consiliului Superior al Magistraturii.

În opinia reclamantei, scrisoarea Președintelui Republicii Moldova din 26 iulie 2013, cît și hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.589/24 din 06 august 2013 cu privire la informația președintelui Republicii Moldova referitor la refuzul transferării unor judecători în alte instanțe judecătorești, a rămas fără executare.

Totodată a susținut că în ședința din 14 ianuarie 2014 Consiliul Superior al Magistraturii era reprezentat de 9 membri, din care 3 membri de drept - Președintele Curții Supreme de Justiție, Ministrul Justiției și Procurorul General; 3 profesori de drept titulari și doar 3 membri aleși din rândul judecătorilor. Astfel, în viziunea sa, Consiliul Superior al Magistraturii nu era în componență deplină funcțională, fiind condus de Președinte interimar, din componență lipseau 3 membri aleși de Adunarea generală a judecătorilor din rândul Curților de Apel și a instanțelor de fond, fapt ce a influențat semnificativ asupra procedurii de vot și adoptarea hotărârii CSM.

Aceste cerințe au fost invocate în hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Oleksandr Volkov contra Ucrainei din 09 ianuarie 2013, respectiv această hotărâre contravine nu doar principiilor constituționale al Republicii Moldova, dar și legislației internaționale.

Prin urmare, reclamanta a solicitat admiterea acțiunii considerând că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.8/1 din 14 ianuarie 2014 cu privire la soluționarea chestiunii legate de posturile de judecător ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție este una arbitrară, neîntemeiată și ilegală, deoarece încalcă drepturile sale constituționale, este contrară principiului inamovibilității judecătorului, fiind adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural și material.

Prin hotărârea din 27 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea de chemare în judecată a Liliane Andriaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 8/1 din 14 ianuarie 2014 referitor la soluționarea chestiunii legate de posturile de judecător ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, în partea respingerii cererii judecătorului Liliana Andriaș de a fi propus repetat Președintelui Republicii Moldova pentru numirea prin transfer la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, și propunerii eliberării din funcție a judecătorului Liliana Andriaș în baza art. 21 din Legea privind organizarea judecătorească și art. 26 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

La 20 septembrie 2021, Liliana Andriaș a depus cerere de revizuire a hotărârii din 27 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit. g)

Cod de procedură civilă, solicitând admiterea cereri de revizuire, recunoașterea încălcării drepturilor garantate de articolul 6 § 1 din Convenție și art. 8 din Convenție, casarea hotărârii din 27 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție, rejudecarea cauzei și dispunerea anulării hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 8/1 din 14 ianuarie 2014 cu respectarea garanțiilor procesuale necesare unui proces echitabil și admiterea în fond a acesteia.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, la 06 aprilie 2021 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii, cererea Andriaș v. Republica Moldova (nr. 57590/14).

Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene.

În același timp, Curtea a propus Guvernului să ia în considerare eventualitatea unui acord de soluționare amiabilă a prezentei cauze, propunând în acest sens și o declarație de reglementare amiabilă luând în considerație jurisprudența stabilă a Curții Europene în materia aplicării art. 6 din Convenție.

În baza art. 11 din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, Guvernul a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, inițiind-o la 15 iulie 2021.

La 8 septembrie 2021, în cadrul procesului de reglementare amiabilă între Agentul Guvernamental și reprezentantul subsemnatei, avocatul Alexandru Postica, s-a ajuns la concluzia că o condiție necesară pentru soluționarea pe cale amiabilă a acesteia ar fi remedierea parțială prin anularea actelor judecătorești defavorabile care au încălcat drepturile subsemnatei, Andriaș Liliana în baza articolului 6 § 1 și art. 8 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului care decurge din cererea pendinte în fața Curții, în modul comunicat de către aceasta.

În opinia revizuietei hotărârea din 27 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție urmează a fi casată ca fiind un act care violează drepturile sale. Pe cale de consecință reclamanta trebuie să beneficieze de un proces echitabil la care să se examineze toate alegațiile expuse cu privire la legalitatea actelor ce au dus la eliminarea dînsei din sistemul judecătoresc.

Totodată, consideră că odată ce acordarea unei despăgubiri pentru prejudiciile morale, materiale și costurile de reprezentare vor fi asumate de către puterea executivă și anume Guvernul Republicii Moldova, atunci înlăturarea erorilor judiciare se referă la competența exclusivă a instanțelor de judecată, din această perspectivă solicitând examinarea minuțioasă a cererii de revizuire.

La 23 septembrie 2021, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii și a Agentului Guvernamental a fost expediată cererea de revizuire pentru informare și depunerea referinței.

La 08 octombrie 2021, Consiliul Superior al Magistraturii a depus referință pe marginea cererii de revizuire, lăsând la discreția instanței de judecată aprecierea chestiunii de admisibilitate a cererii de revizuire depusă de Andriaș Liliana.

Deși la 29 septembrie 2021, Agentul guvernamental a recepționat cererea de revizuire depusă de Andriaș Liliana (f.d. 149), nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite cererea de revizuire depusă de Andriaș Liliana, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de revizuire fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Astfel, în conformitate cu art. 448 din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 453 din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă; b) încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

Încheierea de admitere a cererii de revizuire se pronunță în camera de deliberare și se supune căilor de atac o dată cu fondul, în condițiile legii. Instanța de competența căreia este calea de atac asupra fondului se expune, din oficiu, asupra temeiniciei și legalității încheierii de admisibilitate a revizuirii. Dacă încheierea de admitere a cererii de revizuire se casează, instanța admite calea de atac, casând, din oficiu, și actul de dispoziție emis ca urmare a reexaminării cauzei după revizuire.

Încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

În cazul în care o hotărâre sau o decizie neexaminată în recurs a fost supusă revizuirii, cauza se judecă, după casarea hotărârii sau deciziei, conform regulilor generale stabilite de prezentul cod, de către instanța care a admis revizuirea.

În cazul în care o hotărâre examinată anterior în apel și în recurs a fost supusă revizuirii, cauza se trimite, după admiterea cererii de revizuire, la rejudecare.

În cazul în care o hotărâre examinată anterior în apel și în recurs a fost supusă revizuirii, cauza se trimite, după admiterea cererii de revizuire, la rejudecare în apel dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. În cazul prevăzut la art. 449 lit. c), cauza se trimite, după casarea hotărârii, la rejudecare în prima instanță.

În urma judecării cauzei după admiterea cererii de revizuire, instanța adoptă o hotărâre, care poate fi supusă căilor de atac prevăzute de lege pentru hotărârea revizuită.

În corespundere cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În temeiul art. 447 lit. c) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).

Articolul 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, prevede că revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Așadar, efectele hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului prin care se constată violarea de către instanțele naționale a drepturilor omului, consfințite în Convenție, cu ocazia pronunțării hotărârilor rămase irevocabile după epuizarea tuturor căilor de atac prevăzute de legislația națională - operează asupra acestor hotărâri prin intermediul căii de atac extraordinare a revizuirii prevăzută de articolul 449 din Codul procedură civilă.

La rândul său, art. 450 lit. e) din Codul de procedură civilă, stipulează că cererea de revizuire se depune în interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului - în cazul prevăzut la art. 449 lit. g).

În prezenta cauză, revizuirea a menționat despre faptul că Curtea Europeană a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Andriaș v. Republica Moldova (nr. 57590/14). Astfel, Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt, rezumate de către Grefa Curții Europene. De asemenea, Curtea a propus Guvernului să i-a în calcul eventualitatea încheierii unui acord de soluționare amiabilă a cauzei.

În acest fel, în baza art. 11 din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, Guvernul a considerat judicioasă procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze, inițiind-o la 15 iulie 2021.

Cu referire la circumstanțele litigiului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, la 28 ianuarie 2014, Liliana Andriaș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 8/1 din 14 ianuarie 2014 cu privire la soluționarea chestiunii legate de posturile de judecător ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, în partea respingerii cererii judecătorului Liliana Andriaș de a fi propusă repetat Președintelui Republicii Moldova pentru numirea prin transfer la Judecătoria Centru mun. Chișinău, și propunerii eliberării din funcție a judecătorului Liliana Andriaș în baza art. 21 din Legea privind organizarea judecătorească și art. 26 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Fiind investită cu judecarea cauzei, Curtea Supremă de Justiție prin hotărârea din 27 martie 2014 a respins cererea de chemare în judecată a Liliane Andriaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 8/1 din 14 ianuarie 2014 referitor la

soluționarea chestiunii legate de posturile de judecător ale Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, în partea respingerii cererii judecătorului Liliana Andriaș de a fi propus repetat Președintelui Republicii Moldova pentru numirea prin transfer la Judecătoria Centru mun. Chișinău, și propunerii eliberării din funcție a judecătorului Liliana Andriaș în baza art. 21 din Legea privind organizarea judecătorească și art. 26 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Față de aceste împrejurări, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că pe rolul Curții Europene a fost înregistrată cererea Andriaș Liliana vs Republica Moldova, în care reclamanta invocând art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, s-a plâns de lipsa independenței și a imparțialității Consiliului Superior al Magistraturii, precum și de lipsa caracterului contradictoriu al procedurii în fața Consiliului Superior al Magistraturii. De asemenea, reclamanta a pretins încălcarea art. 8 din Convenție, pe motiv că revocarea sa din funcția de judecător a constituit o ingerință în viața sa privată și profesională.

La caz, verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate de Andriaș Liliana, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că este justificată reexaminarea cauzei or, în viziunea completului sunt prezente circumstanțe ce vizează încălcarea drepturilor fundamentale ale Liliane Andriaș, garantate de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor, încălcare care constituie un viciu fundamental comis de instanța de judecată la pronunțarea hotărârii în cauză.

Pentru aceasta, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, care reglementează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Curtea Europeană în jurisprudența sa a notat că, principiul conform căruia Convenția urmărește protejarea unor drepturi care nu sunt teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective, că respectarea dreptului la un proces echitabil, cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorie, doar cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre judecătorească.

Analizând circumstanțele prezentei cauze și raționamentele expuse în cererea de revizuire, urmează de enunțat faptul că Curtea Supremă de Justiție ca instanță de fond a respins acțiunea reclamantei examinând-o doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare a hotărârii contestate, respectiv nu a luat în considerare toate argumentele invocate de către reclamantă aduse în susținerea poziției sale, iar în lipsa unui răspuns clar și exhaustiv la argumentele reclamantei, instanța a admis încălcarea art. 6 § 1 din Convenție.

De altfel, se constată că Andriaș Liliana nu a beneficiat de o examinare corespunzătoare a cauzei sale în fața Curții Supreme de Justiție, în condițiile în care avea deplina certitudine că activa în condiții de legalitate, iar argumentele invocate fiind importante pentru rezultatul procesului și necesitau un răspuns deplin și legal în hotărâre, pe când în prezentul caz, abținerea instanței de a furniza un răspuns

complet și explicit, fără ca reclamanta să cunoască motivele acestei respingeri, a dus la încălcarea art. 6 § 1 din Convenție.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, nemotivarea hotărârii constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil, garantat de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, care obligă judecătorii naționali să-și motiveze deciziile, pentru a nu lăsa părțile într-o stare de incertitudine și a nu le crea impresia că nu au fost auzite.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene, art. 6 § 1 din Convenție obligă instanțele naționale să explice în mod corespunzător motivele pe care își bazează deciziile lor. Întinderea obligației de a motiva o hotărâre variază în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinată, ținând cont de circumstanțele cauzei (Ruiz Torija v. Spania, § 29, 9 decembrie 1994). Totodată, deși art. 6 § 1 din Convenție nu obligă instanțele naționale să prezinte un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un justițiabil, obligația respectivă presupune, totuși, prezentarea unor replici specifice și exprese la argumentele decisive pentru examinarea cauzei respective (Ramos Nunes de Carvalho e Sa v. Portugalia nr. 55391-13, § 185, 6 noiembrie 2018).

Totodată, revizuirea pretinde la încălcarea art. 8 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, or, emiterea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii au avut un impact asupra dreptului la reputație profesională, la statutul obținut conform Constituției Republicii Moldova, la dreptul de a munci și a fi remunerat pentru munca depusă, la dreptul de a primi remunerația în cazul suspendării din funcție.

În jurisprudența sa constantă, Curtea a statuat că litigiile de muncă nu sunt, prin natura lor, excluse din sfera noțiunii de „viață privată” în sensul articolului 8 din Convenție.

În astfel de litigii, o concediere, o retrogradare, refuzul accesului la o profesie sau alte măsuri la fel de nefavorabile pot avea repercusiuni negative asupra anumitor aspecte tipice ale vieții private. Printre aceste aspecte se numără (i) „cercul intim” al reclamantului, (ii) posibilitatea acestuia de a stabili și dezvolta relații cu alte persoane și (iii) reputația sa socială și profesională (a se vedea Denisov v. Ucraina [MC], nr. 76639/11, 25 septembrie 2018).

Imperios prezentei cauzei sunt constatările CEDO în cauza Oleksandr Volkov vs Ucraina nr. 21722/11, din 9 ianuarie 2013, și anume că restricțiile impuse în privința accesului la profesie afectează „viața privată” (a se vedea Sidabras și Džiautas împotriva Lituaniei, nr. 55480/00 și 59330/00, pct. 47, CEDO 2004-VIII și Bigaeva împotriva Greciei, nr. 26713/05, pct. 22-25, 28 mai 2009). În mod similar, s-a constatat că eliberarea din funcție reprezintă o ingerință în exercitarea dreptului la respectarea vieții private (a se vedea Özpınar împotriva Turciei, nr. 20999/04, pct. 43-48, 19 octombrie 2010). În cele din urmă, art. 8 abordează chestiunile referitoare la protecția onoarei și reputației, incluse în dreptul la respectarea vieții private (a se vedea Pfeifer împotriva Austriei, nr. 12556/03, pct. 35, 15 noiembrie 2007 și A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, pct. 63 și 64, 9 aprilie 2009).

Astfel, Curtea a notat că, eliberarea din funcția de judecător a reclamantului a afectat o mare parte a relațiilor acestuia cu alte persoane, inclusiv relațiile de natură profesională. De asemenea, a avut impact asupra „sferei private” a acestuia,

deoarece pierderea locului de muncă trebuie să fi avut consecințe semnificative asupra bunăstării materiale a reclamantului și a familiei acestuia. În plus, motivul pentru eliberarea din funcție a reclamantului, și anume încălcarea jurământului judecătoresc, sugera faptul că reputația sa profesională fusese afectată. Prin urmare, Curtea a conchis că eliberarea din funcție a reclamantului a constituit o ingerință în exercitarea de către acesta a dreptului la respectarea vieții private, în sensul art. 8 din Convenție.

Reieșind din circumstanțele prezentei cauze, trebuie menționat faptul că litigiul ține de exercitarea activității profesionale în cadrul căruia reclamanta a contestat o hotărâre emisă de o autoritate publică, care ar fi avut repercusiuni negative asupra vieții sale private și profesionale.

La acest capitol, instanța de revizuire subliniază că, la examinarea cauzei în fond de către Curtea de Apel Chișinău, instanța urmează să constate și să se expună asupra ingerinței la drepturile Liliane Andriaș garantate de art. 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

În concluzie, atunci când Curtea constată că un reclamant nu a avut parte de un proces echitabil în instanțele naționale, redeschiderea procedurii de recurs cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția este obligatorie pentru înlăturarea consecințelor încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire și a constata încălcarea drepturilor Liliane Andriaș garantate de art. 6 § 1 din Convenție, a casa hotărârea din 27 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție și a transmite prezenta cauză la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea după competență a cererii de chemare în judecată depusă de Liliana Andriaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea de revizuire depusă de Andriaș Liliana.

Se constată încălcarea drepturilor Liliane Andriaș garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Se casează hotărârea din 27 martie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Liliana Andriaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ.

Se transmite prezenta cauză de contencios administrativ la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare după competență a cererii de chemare în judecată

depusă de Liliana Andriaș împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Victor Burduh